

2017-10-24

M 2017-001483

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Ansökan om strandskyddsdispens för sjöförlagda VA-ledningar

Kil 1:5, Backeböl 1:775 m.fl.

Förslag till beslut

1. Dispens från strandskyddsbestämmelserna ges för sjöförlagda tapp- och spillvattenledningar, enligt situationsplan i bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 24 oktober 2017.
2. Följande villkor ska uppfyllas:
 - a. Arbete i vatten ska ske i en sammanhängande tidsperiod och får inte utföras under perioden 1 april – 31 augusti för att undvika störning på växt- och djurliv.
 - b. För att förhindra grumling i vattnet ska lämplig flytläns med hängande geotextil som sluter tätt mot botten sättas upp runt arbetsområdet. Länsen får tas bort först när grumligheten har lagt sig.
 - c. Skyddsvärda träd får inte fällas för åtgärden.
 - d. Schaktning ska ske aktsamt och på ett sådant sätt att rötterna på de två skyddsvärda träd som står intill arbetsområdet skyddas i största möjliga utsträckning. Om grova rötter ändå måste skäras av ska detta ske med ett rent snitt; de får inte slitas eller grävas av.
 - e. Vid återfyllning av ledningsgravar får jordkompaktering kring trädens rötter inte förekomma.

Giltighetstid

En dispens från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller inte har avslutats inom fem år från den dag då dispensbeslutet vann laga kraft (7 kap 18 h § miljöbalken).

Lagstöd

Beslutet är fattat med stöd av 26 kap 1, 3 § och 7 kap 18b § miljöbalken och med hänvisning till 7 kap 15 § 18c § punkt 5 och 16 kap 2 § miljöbalken samt enligt miljö- och stadsbyggnadsnämndens delegationsordning punkt M 45.

Sammanfattning

Utbyggnaden av Graninge detaljplan kräver nya VA-ledningar. Dessa läggs i Kilsviken. Dispens kan medges med villkor då åtgärden inte strider mot strandskyddets syften och särskilt skäl finns (angeläget allmänt intresse).

Ärendet

Dispens från strandskyddsbestämmelserna enligt 7 kap miljöbalken söks för anläggande av nya privata sjöledningarna för tapp- och spillvatten för utbyggnaden av Graninge detaljplan (f.d. Graninge stiftsgård). Gamla ledningar finns längs samma sträckning, dessa kommer att tömmas och ligga kvar som reservledningar. Ledningssträckan är 990m sjöledning och 320m markförlagda ledningar. En befintlig pumpstation i strandkanten avvecklas vilket minskar risken för bräddningar betydligt. Ansökan inkom till nämnden den 18 september 2017 och arbetena innebär bland annat schakt i vattenområde och inom skyddsvärd natur på land. Ingående beskrivning av arbetena och eventuella risker förknippade med detta finns i bilaga 2 till tjänsteskrivelsen daterad den 24 oktober 2017.

Ledningarna ska löpa över Kilsviken och fastigheter som berörs finns redovisade i bilaga 3 till tjänsteskrivelsen daterad den 24 oktober 2017. Ledningarna startar på Kil 1:5 och slutar på Backeböl 1:775 vid anslutningspunkt till kommunalt VA.

Graninge stiftsgård har planlagts (Dp 576, laga kraft 2015) och utbyggnaden har påbörjats. Platsen där ledningarna ska grävas ner på Graninge-sidan är ett område med mycket höga naturvärden i form av grova träd (främst tall men och gran och ek, se bilder i bilaga 4 till tjänsteskrivelsen daterad den 24 oktober 2017). Området är angett som naturmark i planen.

Backeböl 1:775 är en samfällt ägd fastighet inom detaljplan för Eriksvik (Dp 23, laga kraft 1989). Platsen för arbetena är planlagd som parkmark och utgörs av en med grov sten anlagd slänt ner mot vattnet samt en väg (se bilaga 4 enl. ovan).

Strandskyddet gäller 100 meter från strandkanten på land och 100 meter i vattenområde. Området omfattas av riksintresse kust och skärgård enligt kapitel 3 och 4 i miljöbalken, men inte av andra områdesskydd enligt 7 kap miljöbalken. Områdets läge framgår av bilaga 5 till tjänsteskrivelsen daterad den 24 oktober 2017.

Skäl till beslut

Åtgärden är dispenspliktig enligt 7 kap 15 § miljöbalken då det rör sig om en åtgärd som kan väsentligt förändra livsbetingelserna för växt- och djurlivet. För att få strandskyddsdispens krävs att åtgärden inte strider mot strandskyddets syften och att s.k. särskilda skäl finns. Strandskyddets syften är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allmänhetens tillgång till strandområden och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtliv. Särskilda skäl är t.ex. att området redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften, eller att området måste tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse. Vid en prövning av strandskyddsdispens ska en avvägning göras mellan strandskyddsintresset och den enskildes intresse att ta området i anspråk.

Särskilt skäl enligt miljöbalken

Särskilda skäl finns enligt 7 kap 18c § punkt 5 miljöbalken, då dispensen behövs för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse. De befintliga ledningarna har inte tillräcklig kapacitet för att klara utbyggnaden som innebär 180 nya bostäder, vårdboende med plats 50 boende, restaurang och ett sprinklersystem.

Påverkan på strandskyddets syften

Naturmarken på Graningsidan är mycket värdefull och värdet är främst knutet till träden. En dispens bör därför villkoras med att träden ska skyddas från skador så långt det är möjligt. Vattenmiljön på båda sidor har begränsat naturvärde och arbetena i strandkanten bedöms inte förändra livsbetingelserna på ett oacceptabelt sätt. Det är dock stor risk att sedimenten framför allt på Eriksvikssidan är förorenade eftersom där ligger en småbåtshamn. På båda sidor ska därför skärmar sättas upp kring arbetsområdena för att förhindra spridning av partiklar i vattenmassan. Inte heller få arbetena företas under den biologiskt mest aktiva perioden för att förhindra störningar av det akvatiska växt- och djurlivet.

Åtgärden bedöms inte ha någon inverkan på det rörliga friluftslivet annat än just under själva arbetet, vilket bedöms vara acceptabelt.

Sammantaget bedöms åtgärden som dispensen avser kunna utföras enligt ansökan utan att strida mot strandskyddets syften, förutsatt att villkor följs och egna föreslagna försiktighetsåtgärder vidtas.

Strandskyddslagstiftningen innebär en stor restriktivitet i dispensgivning i och med att strandskyddet är ett allmänt intresse som väger tungt. En inskränkning i enskilds rätt får enligt 7 kap 25 § miljöbalken samtidigt inte gå längre än vad som krävs för att tillgodose syftet med strandskyddet. Det enskilda intresset i detta fall bedöms väga tyngre än det allmänna intresset för strandskydd, eftersom det också ligger i allmänhetens intresse att så många bostäder har en säker avloppslösning. Mindre, enskilda avloppslösningar har i allmänhet en lägre reningsgrad av ämnen som påverkar akvatiska livsmiljöer negativt.

Dispens från strandskyddsbestämmelserna bör därför ges.

Anna Engström
Miljöinspektör
Miljöenheten
08-718 93 94
anna.engstrom@nacka.se

Bilagor:

1. Situationsplan
2. Arbetsbeskrivning
3. Berörda fastigheter
4. Bilder av strandområdet på båda sidor
5. Områdets läge